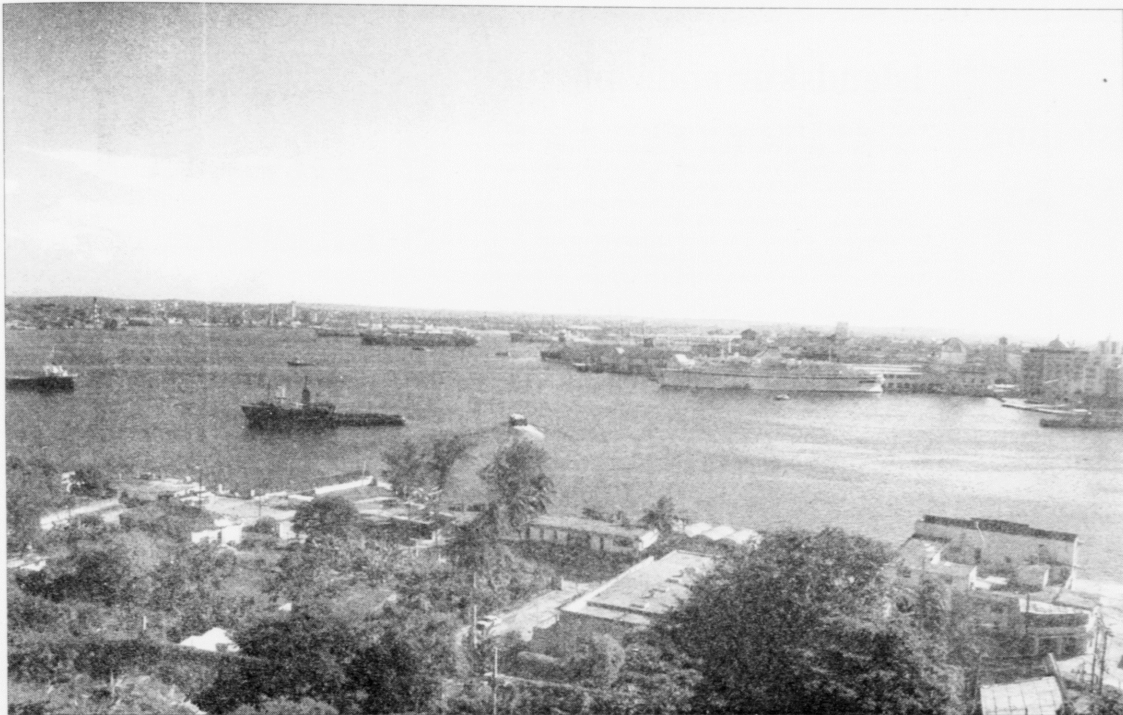

Havana

helvtina av mánaðarlønini umframt teir siðuvinningarnar, sum triðja hvønn mánaða verða býttir út.

Tað ger sjálvandi, at bólkatrýstið er øgiligt. Eingin vil verða tann, sum er orsökini til, at allir missa tilverugrundarlagið so at siga.

Gomul útgerð

Fernando arbeiðir á einum virki, sum ger lidnar rættir. Fiskaburgarar, rækjur í portiónum, og viðhvørt verður lagt um til at friturukóka høsnaungar. Høvuðsdenturin verður tó lagdur á fiskavørur, og virkið verður roknað sum eitt fiska-

berari neyð - nakrar fáa ábøtur gjørdar, sum skuldu verðið gjørdar fyri fleiri árum síðan, greiðir Fernando frá.

Sum dømi um, hvussu ringum standi alt er í, sigur Fernando, at nakrir spaniolar vóru og hugdu at verksmiðjuni fyri stuttum. Teir ætlaðu at gera nakrar íløgur, men kúvendu, tá teir komu inn í framleiðsluhøllina og sóu standin. Síðan er hvørki frætt orð ella eiður frá teimum. Og Fernando hevur einki frætt um, at nakar annar stendur klárur við pengum, at seta í kubansku vinnuna.

Tað er vandamikið at arbeiða við slíkum maskinum, sigur Fernando. Tær flestu eru umleið 20 ára gamlar og langt frá tí støði, sum er aðrastaðni.

Kortini eru tey sloppin sjáldsama væl frá álvarsligum arbeiðsvanlukkum, sigur Fernando. Ein finger reykt nú ein dagin, greiðir hann frá. Men maðurin er longu aftur við somu maskinu, sigur hann.

Og Fernando sjálvur er ikki bangin fyri at arbeiða við síni gomlu maskinu. Hann sigur, at hann hevur havt vandamikil arbeiði fyrr, og heldur, at hann dugir at fara við maskinuni, hann nú passar.

Onkur vinnur pening

Hóast Fernando ikki dugir at siga nágreiniliga, hvussu stóru umsetningurin á virkinum er, vil hann vera við, at eitt einasta tons av lidnari, útfluttari vøru klárar at rinda alla arbeiðslønina til arbeiðsfólkið.

Restin fer til virkisleiðsluna, sum fær ein part, meðan »onkur annar« fer við tí sóra partinum.

Og »onkur annar«, leggur hann aftrat, er stjórnin. Hann tekur um hókuna og strýkur hondini gjøgnum luftina, sum streyk hann sær um skeggið. Ein sera beinleiðis ábending til Fidel Castro.

Og tað er vanligt mannatos á

Tað er ringt at eftirkanna slíkt páhald á Kuba, tí ikki ber til at sleppa til nokur almenn hagtøl.

Fernando greiðir frá, at arbeiðsfólkið fær at eta á arbeiðs-plássinum. Og tað er sera bífígt, sigur hann.

- Men tað er einki serliga góður matur, vit fáa, vil hann vera við.

Tað, sum fólk annars skulu liva av, fáa tey á skamtanarkorti. Skamtaðu vørurnar skulu keypast í almennu handlunum fyri kubanskar pesos. Hevur tú hinvegin dollara ber til at fara í sonevndu dollara-forrættningarnar og keypa tað, tú hevur hug til. Har fæst at kalla hvat sum helst. Men tað er fyri europeiskar prísir, og tað hevur vanligt fólk ikki ráð til.

Skamtaðu vørurnar eru ofta ringar at fáa hendur á, tí trott er á at kalla øllum.

Fernando røpar á dótturina, og hon kemur inn í stovuna við einum konserveblikki. Ein makrelur er avmyndaður uttan á blikkinum. Eitt blikk av somu stødd, sum frensurin heima í Føroyum fær einar trýggjar ferðir dagliga.

- Tryk slíkt blikk er mánaðarlaga skamtanin av fiskavørum hjá eini kubanskari familju við fyra fólki, greiðir Fernando frá.

- Jú. Vit eru eitt fáatekt fólk, og vit kunnu akkurát tað sama viðganga tað, sigur Fernando Fernádes.

Eftir ynski og fyri ikki at koma keldum okkara í trupulleikar heima á Kuba, eru øll nøvn í greinini broytt. Blaðmaðurin kennir tó samleikan hjá persónunum og kann vátta rættleikan í greinini.

- Hóast revsingin er sera hörð, verður tú avdúkaður, stjala fólk dúgliga

Men hetta heldur tó ikki fólki frá at skava til sín, sigur Fernando. Støðan er so vónleys hjá teimum flestu, at tey taka kjansin.

Hann reisir seg og fer út úr stovuni, men er skjótur aftur við einum posa í hondini. Upp úr posanum tekur hann einar øgiliga stórar cowboybuksur, einar súkkklubuksur og eina rullu av breiðum, brúnum klistribandi.

- Hetta havi eg gjørt íløgu í, greiðir Fernando frá. Hetta kostaði mær eina mánaðarløn, men eg brúki tað, tá eg skal taka mær okkurt við heim av verksmiðjuni.

Fyrst klistrar hann tað, hann tekur, inn at kroppinum. Vanliga innanlærs. So fer hann í súkkklubukurnar og síðan tær við cowboybukurnar uttaná. Tá sæst ikki so væl, hvussu tjúkk lørini eru vordin, sigur hann.

- Men eg vildi nógv heldur fingið eina ordiliga løn fyri tað, eg geri. Fekk eg eina løn, tað bar til at liva av, hevði eg ikki gjørt hetta her, sigur Fernando.

virki, sigur Fernando.

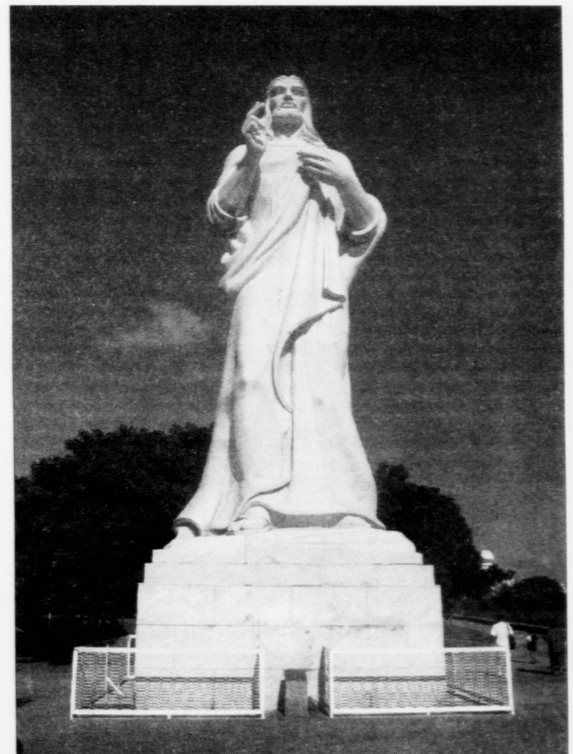
Fyrr kom rávøran vanliga frá kubanska fiskiflotanum. Men nú er so lítið eftir av hesum flota, at neyðugt er við innfluttari rávøru.

- Í løtuni hava vit ein sáttmála við Columbia, haðani vit innflyta rávøru, sum vit viðgera og flyta út aftur sum lidnar dogurðarættir, greiðir Fernando frá.

Hann sigur, at hann arbeiðir á nátturvakt. Teir eru trýggir, sum arbeiða saman frá klokkan 23 til 06 á morgni. Fimm nætur um vikuna. Og tá vaktin er endað, skulu maskinurnar reinsast. Tað skulu teir trýggir eisini gera.

Tað eru vánalig viðurskifti, teir arbeiða undir, sigur Fernando. Maskinurnar eru gamlar og illa viðlíkahildnar.

Í grundini skuldu tær havt verið skiftar út fyri fleiri árum síðan. Men tað eru pengarnir ikki til. Úrslitið er millum annað, at verksmiðjan mátti lata aftur einaferð í vár, tí alt steðgaði upp. Tá vóru - av

Næststørsta Kristus-standmyndin í heiminum stendur í Havana